

II Krajowa Konferencja Nauczycieli Bibliotekarzy odbyła się w dniach 16 - 17 maja 2008r. w Warszawie w siedzibie Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie . Została objęta honorowym patronatem Adama Struzika -Marszałka Województwa Mazowieckiego, Tomasza Makowskiego – Dyrektora Biblioteki Narodowej i Elżbietę Stefańczyk – Przewodniczącą Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Patronat medialny sprawowali: Biblioteka w Szkole, EBIB, Edu.info.pl, Poradnik Bibliotekarza, Niezbędnik pedagoga, psychologa, wychowawcy.

Wykład Pani prof. dr hab. Joanny Papuzińskiej- Bekasik „*Książka dla dzieci i młodzieży dzisiaj*” zapoczątkował pierwszy dzień konferencji. Pani Profesor zwróciła uwagę na najważniejsze przemiany, które dokonały się na rynku wydawniczym książki dziecięcej i młodzieżowej w Polsce po roku 1990r. Omówiła zmiany wizualne książek, ewolucję tekstu, uwzględnianie wymagań rynkowych w procesie doboru treści, produkcji i dystrybucji książek.

Zasygnalizowała zmiany w wyborach czytelniczych, głównie w zakresie gatunków literackich - tj. zamierania powieści podróżniczej, historycznej i sensacyjnej, zanikania powieści przygodowych, literatury faktu, reportażu przygodowego. Z drugiej strony wzrost popytu na fantazy, utwory z pogranicza baśni, utwory obyczajowe, opowiadania i powieści z życia rodzinnego i koleżeńskiego. Na zakończenie znakomita przedmówczyni postawiła pytanie o kierunek rozwoju współczesnej literatury.

Przedstawicielka wydawnictwa Yuong Digital Planet SA Wydawnictwa Interaktywne, Pani Magdalena Szyrko – Ankiewicz, zaprezentowała ofertę swojego wydawnictwa – multimedialne podręczniki do szkół, gry edukacyjne dla dzieci, programy do kształcenia dorosłych. Przekonywała słuchaczy, iż multimedia mogą być traktowane jako książki XXI wieku , „gdzie forma przekazu jest dostosowana do wieku odbiorcy, a zawarte treści odpowiadają jego oczekiwaniom”.

Do codziennego 20-minutowego głośnego czytania, w sposób bardzo sugestywny, przekonywała słuchaczy Pani Irena Koźmińska , prezes Fundacji ABCXXI – Cała Polska Czyta Dzieciom. Wskazywała zalety głośnego czytania, polecała odpowiednio dobrane książki z kolekcji „Cała Polska czyta Dzieciom”, wydane przez Fundację i redakcję „Polityki”. Systematyczny kontakt z książką, więź i miłość rodzinna, nauczanie wartości jak też, selektywne korzystanie z komputera i telewizji, to zdaniem przedmówczyni, sposób na „zaszczenie” dziecka przeciwko złym wpływom środowiska.

Kolejny wykład „*Cyfrowa Biblioteka Polona – stare księgi w nowy sposób*” przygotowała Pani Joanna Potęga z Biblioteki Narodowej. Opowiedziała pokrótce o standardach digitalizacji, wymaganiach sprzętowych, prawie autorskim dotyczącym publikacji elektronicznych. Omówiła kryteria (formalne i tematyczne) porządkujące dokumenty cyfrowe zamieszczone w cBN Polona. Zaprezentowała kolekcje tematyczne - związane z najważniejszymi postaciami literatury polskiej, dokumentujące ważne wydarzenia historyczne oraz przedstawiające najcenniejsze zbytki polskiej kultury i języka. Zwróciła uwagę na powiązanie dokumentów cyfrowych z opisem źródłowym w katalogu komputerowym Biblioteki Narodowej.

Do współpracy z biblioteką internetową *Wolne Lektury* zachęcały Panie Claudia Snochowska – Gonzalez i Aleksandra Sekuła z Fundacji Nowoczesna Polska, podczas prezentacji „*Wolne Lektury – internetowa biblioteka lektur szkolnych*”. Projekt *Wolne Lektury*, współtworzony z Biblioteką Narodową, został objęty patronatem honorowym Ministerstwa Kultury

i Dziedzictwa Narodowego oraz Stowarzyszeniem Pisarzy Polskich. Jego celem jest dostarczenie uczniom narzędzi do twórczej pracy z tekstem literackim, a nie gotowych ściąg. Zamieszczany tekst jest wzbogacany o uwagi, odnośniki, przypisy, motywy literackie. *Wolne Lektury* to projekt społecznościowy, współredagowany przez nauczycieli, polonistów, edytorów i programistów.

Pierwszy dzień konferencji podsumował Szymon Więśław z Instytutu Badań w Oświacie – organizator i prowadzący spotkanie. Zwrócił uwagę na zmiany związane z książką – jej nowe postacie, substytuty, zmianę nawyków społecznych. Odwołując się do potrzeb piramidy Masłowa, spróbował znaleźć odpowiedź na pytanie „Po co ludzie czytają?”. Między innymi po to by: pośmiać się, zapomnieć o problemach, zaspokoić ciekawość, zdobyć potrzebne informacje, zająć czas, być „na czasie”. Książka musi lepiej niż inne produkty zaspokajać potrzeby, bo inaczej przegra z pozostałymi mediami.

Drugi dzień konferencji poświęcono projektom w bibliotekach. Współorganizatorem tego dnia był Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie. W teoretyczne zagadnienia związane z tematem wprowadziła dr Dorota Grabowska z Uniwersytetu Warszawskiego wygłaszając wykład „Projekt jako metoda aktywizująca”. W ujęciu historycznym przedstawiła rozwój metod pracy, ich podział wg różnych kryteriów. Szczegółowo omówiła istotę projektu, jego rodzaje, etapy realizacji, znaczenie dla uczestników, wady i zalety.

Pan Marek Jurowski z Książnicy Kopernikańskiej w prezentacji „*Umiejętność pisania projektów. Pojęcia, planowanie, wskazówki*”, przekonywał do licznych korzyści, które wynikają z dobrze zaprojektowanego i przyjętego projektu. Omawiał cechy dobrego projektu, etapy jego konstruowania – identyfikację, planowanie, realizację, zakończenie. Zwracał uwagę na dokładne rozplanowanie kosztów, określenie czasu trwania poszczególnych działań a także ich zgodność z aktami prawnymi, głównie ustawami o rachunkowości i zamówieniach publicznych. Ważne jest także właściwe wypełnienie wniosków, przestrzeganie terminów ich składania, dołączenie wszelkich niezbędnych załączników.

Swoimi doświadczeniami z opracowania i wdrażania projektu podzieliła się Pani Elżbieta Wieczorek z PSP w Starym Kisielinie (woj. lubuskie). W prezentacji „*Wykorzystanie środków unijnych do promocji działań biblioteki szkolnej na podstawie projektu Szkoła Równych Szans*”, opowiedziała o cyklu zajęć edukacyjnych, mających na celu wyrównywanie szans oświatowych, rozwijanie twórczej aktywności, wspieranie optymalnego rozwoju we wszystkich sferach. Zaplanowane działania ujęte zostały w trzech modułach: I. Akademia czytelnicza, II. Świetlica środowiskowa, III. Zajęcia wyrównawcze dla dzieci z dysfunkcjami. Motywem przewodnim zrealizowanego programu była książka i wszystko, co się z nią łączy. Przeprowadzono cykl zajęć bibliotecznych, plastycznych, teatralnych i z arteterapii. Zorganizowano kilka wycieczek edukacyjnych i wyjazdów do bibliotek, przygotowano warsztaty poetyckie, spotkania autorskie. Więcej o projekcie można przeczytać na stronie www.szkoła.szans.pl/lubuskie.

O zagranicznych wyjazdach edukacyjnych bibliotekarzy do Włoch, Austrii i Danii opowiedziała Pani Ewa Czerniak z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Pruszkowie. Interesująco przedstawiała organizację centrów multimedialnych w Danii, ich wyposażenie i wystrój, zatrudniony personel, współpracę z uczniami. Pracę bibliotek szkolnych koordynują w większości gmin centrale pedagogiczne, które zajmują się m. in. sprawami finansowymi

bibliotek szkolnych, zakupem i opracowaniem książek . Oprócz nich funkcjonuje 14 Wojewódzkich Central Pedagogicznych (stan na koniec 2007r.), w których znajduje się serwis wszystkich pomocy potrzebnych do nauczania. Na koniec wystąpienia prelegentka omówiła korzyści wynikające z wyjazdów zagranicznych.

Kolejnym punktem programu konferencji było uroczyste **ogłoszenie laureatów Ogólnopolskiego Konkursu *Projekty edukacyjne w bibliotekach pedagogicznych i bibliotekach szkolnych***.

Głównym celem Konkursu jest aktywizacja bibliotek pedagogicznych i szkolnych w zakresie planowania i podejmowania przedsięwzięć realizowanych w Internetowych Centrach Informacji Multimedialnej, jak również promocja pracy metodą projektową w celu wyłonienia i wyróżnienia najciekawszych projektów edukacyjnych zrealizowanych lub planowanych do realizacji w ICIM.

Patronaty nad konkursem objęli:

Patronat honorowy: dr Katarzyna Hall - Minister Edukacji Narodowej
prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (IINSB UW)

Patronat merytoryczny: Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, AP Kraków

Patronat medialny: Serwis Informacyjny Biblioteka Pedagogiczna
Miesięcznik "Biblioteka w Szkole"
Serwis edukacyjny Profesor.pl

Na konkurs nadesłano łącznie 67 prac. Oceny prac dokonało niezależne jury w składzie:

1. dr Dorota Grabowska - Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych, Uniwersytet Warszawski
2. dr Iwona Pugacewicz - Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych, Uniwersytet Warszawski
3. dr Hanna Batorowska - Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Akademia Pedagogiczna w Krakowie
4. dr Barbara Kamińska-Czubała - Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Akademia Pedagogiczna w Krakowie
5. mgr Dagmara Roszkowska - kierownik Multimedialnego Centrum Informacji i Promocji, Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
6. mgr Izabela Rudnicka – nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel konsultant, Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie
7. mgr Elżbieta Cegieła – nauczyciel bibliotekarz, Zespół Szkół nr 10 we Wrocławiu
8. mgr Danuta Brzezińska – nauczyciel bibliotekarz, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Bydgoszczy

Nagrodzone biblioteki:

GRUPA I. BIBLIOTEKI PEDAGOGICZNE

A. Projekt edukacyjny zrealizowany w bibliotece pedagogicznej

- I miejsce** Biblioteka Pedagogiczna Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku za projekt *„W epoce klawiatury i kultury cyberprzestrzeni”*.
- II miejsce** *Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile za projekt „ICIM kształci społeczność lokalną”*.
- III miejsce** Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Elblągu za projekt *„Język ci członek najlepszy – o polszczyźnie w bibliotece”*.
- Wyróżnienie** Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie za projekt *„Z rękami na klawiaturze i bitem w sercu...”*.

B. Pomysł na projekt edukacyjny do zrealizowania w bibliotece pedagogicznej

- I miejsce** Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu za projekt *„ICIM jako miejsce wspierające rozwój społeczeństwa informacyjnego”*.
- II miejsce** Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku za projekt *„Bo ja się boję myszy!”*
- III miejsce** Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej za projekt *„Praca z komputerem – łatwa i przyjemna”*.

GRUPA 2. BIBLIOTEKI SZKOLNE

A. Projekt edukacyjny zrealizowany w bibliotece szkolnej

- I miejsce** Biblioteka Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół w Izabelinie za projekt *„Tworzenie własnej książki w niekonwencjonalnej formie z wykorzystaniem ICIM”*.
- II miejsce** Biblioteka Gimnazjum nr 14 we Wrocławiu za projekt *„Spacerkiem po bibliotekach publicznych. Przewodnik”*.
- III miejsce** Biblioteka Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego Szkoła Podstawowa nr 22 w Bielsku Białej za projekt *„Nauka i zabawa w Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej”*.
- Wyróżnienie** Biblioteka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Białymstoku za projekt *„Mój region Podlasie”*.

B. Pomysł na projekt edukacyjny do zrealizowania w bibliotece szkolnej

- I miejsce** Biblioteka Zespołu Szkół Ogólnokształcących Liceum Ogólnokształcące im. ONZ w Biłgoraju za projekt *„Bądź bezpieczny w Internecie”*.
- II miejsce** Biblioteka Zespołu Szkół nr 3 w Zabrze za projekt *„Krasowy unikat na skalę europejską w Zabrze”*.

III miejsce Biblioteka Gimnazjum nr 2 w Andrychowie za projekt *„Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom”*.

Wyróżnienie Biblioteka Zespołu Szkół nr 2 w Bolesławcu za projekt *„W poszukiwaniu Białej Damy – tworzymy elektroniczny katalog zamków i pałaców pogranicza polsko-niemiecko-czeskiego”*.

Sponsorami nagród byli:

MOL sp. z o.o., VULCAN sp. z o.o. (sponsorzy generalni), Unia Europejskich Federalistów POLSKA, ProgMan, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie, Wydawnictwo RAABE Sp. z o.o., Miesięcznik Biblioteka w Szkole, PROGRA Gdańsk, Wydawnictwo BEA Książki Edukacyjne z Torunia, Wydawnictwo Edukacyjne AKAPIT z Torunia, Tygodnik Polityka, Wydawnictwo Edukacyjne sp. Z o.o. z Krakowa, Wydawnictwo EDGARD z Warszawy, Wydawnictwo Ossolineum.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem uczestników. Należy wyrazić nadzieję, że przedstawione pomysły, rozwiązania będą stanowiły inspirację do dalszych działań nauczycieli bibliotekarzy z bibliotek szkolnych i pedagogicznych.

Olga Topolewska
Biblioteka Pedagogiczna CEN w Białymstoku